

**Briuselis, 2024 m. spalio 16 d.
(OR. en)**

14554/24

**Tarpinstitucinė byla:
2024/0251(NLE)**

CCG 31

PASIŪLYMAS

nuo:	Europos Komisijos generalinės sekretorės, kurios vardu pasirašo direktorė Martine DEPREZ
gavimo data:	2024 m. spalio 15 d.
kam:	Europos Sąjungos Tarybos generalinei sekretorei Thérèse BLANCHET
Komisijos dok. Nr.:	COM(2024) 459 final
Dalykas:	Pasiūlymas TARYBOS SPRENDIMAS dėl pozicija, kurios Sąjungos vardu turi būti laikomasi EBPO susitarimo dėl oficialiai remiamų eksporto kreditų dalyvių susitikimuose, dėl bendrųjų linijų, susijusių su minimalios pradinės įmokos reikalavimu

Delegacijoms pridedamas dokumentas COM(2024) 459 final.

Priedama: COM(2024) 459 final

EUROPOS
KOMISIJA

Briuselis, 2024 10 15
COM(2024) 459 final

2024/0251 (NLE)

Pasiūlymas

TARYBOS SPRENDIMAS

**dėl pozicija, kurios Sąjungos vardu turi būti laikomasi EBPO susitarimo dėl oficialiai
remiamų eksporto kreditų dalyvių susitikimuose, dėl bendrųjų linijų, susijusių su
minimalios pradinės įmokos reikalavimu**

AIŠKINAMASIS MEMORANDUMAS

1. PASIŪLYMO DALYKAS

Šis pasiūlymas teikiamas dėl sprendimo, kuriuo nustatoma pozicija, kurios Sąjungos vardu turi būti laikomasi EBPO susitarimo dėl oficialiai remiamų eksporto kreditų (toliau – Susitarimas) dalyvių susitikimuose, dėl dalyvių pasiūlytų būsimų bendrųjų linijų, susijusių su minimalios pradinės įmokos reikalavimu.

2. PASIŪLYMO APLINKYBĖS

2.1. Susitarimas dėl oficialiai remiamų eksporto kreditų

Susitarimas yra savanoriškas ir juo siekiama nustatyti tinkamo oficialiai remiamų eksporto kreditų naudojimo sistemą. Praktiškai tai reiškia, kad sudaromos vienodos sąlygos (t. y. konkurencija grindžiama eksportuojamų prekių ir paslaugų kaina ir kokybe, o ne finansinėmis sąlygomis) ir kartu siekiama naikinti subsidijas ir prekybos iškraipymus, susijusius su oficialiai remiamais eksporto kreditais (toliau – oficiali parama). Susitarimas įsigaliojo 1978 m. balandžio mėn. ir yra neribotos trukmės.

Susitarimas administraciniu požiūriu yra integruotas į EBPO ir jam teikiama EBPO kreditų sekretoriato parama. Vis dėlto, jis nėra EBPO aktas¹.

Europos Sąjunga – ne jos valstybės narės – yra Susitarimo dalyvė ir jo tekstas yra perkeltas į *acquis communautaire* 2011 m. lapkričio 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) Nr. 1233/2011². Todėl Susitarimas yra teisiškai privalomas pagal Sąjungos teisę.

2.2. Susitarimo dalyvės

Šiuo metu yra vienuolika Susitarimo dalyvių (toliau – Susitarimo dalyvės): Australija, Kanada, Europos Sąjunga, Japonija, Korėja, Naujoji Zelandija, Norvegija, Šveicarija, Turkija, Jungtinė Karalystė ir Jungtinės Valstijos.

Susitarimo dalyvės gali priimti sprendimus dėl Susitarimo pakeitimų, įskaitant bendrąsias linijas pagal Susitarimo IV skyriaus 5 skirsnį. Sprendimai priimami bendru sutarimu, todėl prieštaraujant bent vienai dalyvei Susitarimo pakeitimo ar bendrosios linijos negalima priimti.

Priimant sprendimus Sąjungai atstovauja Europos Komisija – tiek Susitarimo dalyvių susitikimuose, tiek rašytinėse procedūrose.

Bendroji linija yra Susitarime numatyta priemonė, kuri leidžia išimtiniais atvejais dalyvėms nukrypti nuo Susitarimo nuostatų dėl konkretaus sandorio arba laikinai nukrypti nuo nuostatų dėl nekonkreto sandorių skaičiaus. Dėl bendrųjų linijų priėmimo susitariama Susitarimo 54–59 straipsniuose numatyta tvarka. Bendrosios linijos gali būti priimtose pagal rašytinę procedūrą neatsakant – laikoma, kad dalyvė, kuri neatsako, priima bendrosios linijos pasiūlymą. Tas pats taikoma ir tuo atveju, kai dalyvė nurodo neturinti pozicijos. Atsakymai į bendrosios linijos pasiūlymą paprastai turi būti pateikiami per 20 kalendorinių dienų, o šį terminą galima pratęsti aštuoniomis kalendorinėmis dienomis. EBPO eksporto kreditų sekretoriatas turi pranešti dalyvėms, ar bendroji linija priimta, ir sutarta bendroji linija įsigalioja po trijų kalendorinių dienų nuo šio pranešimo.

¹ Kaip apibrėžta EBPO konvencijos 5 straipsnyje.

² 2011 m. lapkričio 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 1233/2011 dėl tam tikrų gairių taikymo oficialiai remiamiems eksporto kreditams, kuriuo panaikinami Tarybos sprendimai 2001/76/EB ir 2001/77/EB (OL L 326, 2011 12 8, p. 45).

2.3. Pozicija, kurios turi būti laikomasi Sąjungos vardu

Pastaraisiais metais buvo priimtos kelios bendrosios linijos, susijusios su pradine įmoka, kurios reikalaujama iš pirkėjų vykdant sandorius pagal Susitarimo taisykles. 2021 m. lapkričio 5 d. dalyvės priėmė ES pasiūlytą bendrąją liniją, pagal kurią reikalaujama pradinė įmoka sumažinama iki 5 proc. (palyginti su Susitarimo 11 straipsnio a dalyje nustatytu 15 proc. reikalavimu), o didžiausios oficialios paramos riba padidinama iki 95 proc. eksporto sutarties vertės (palyginti su 85 proc., kaip nustatyta Susitarimo 11 straipsnio c dalyje). Dalyvės priemonę patvirtino kaip skubų ir išskirtinį žingsnį, kurio reikėjo siekiant reaguoti į ekonomikos nuosmukį dėl COVID-19 sukeltos sveikatos krizės. 2021 m. bendroji linija, iš pradžių galiojusi iki 2022 m. lapkričio 4 d., buvo pratęsta dar vieniems metams, taigi baigė galioti 2023 m. lapkričio 4 d.

2023 m. gruodžio 14 d. dalyvės pagal Jungtinės Karalystės pasiūlymą priėmė dar vieną bendrąją liniją dėl minimalios pradinės įmokos reikalavimo. Lankstumo poreikio pagrindimas, aktualus priimant 2021 m. bendrąją liniją, tuo metu nebegaliojo, tačiau JK nurodė, kad jai teikiant šį pasiūlymą dėl bendrosios linijos vis dar kyla konkrečių sunkumų, susijusių su viešųjų ir (arba) valstybinių pirkėjų galimybėmis gauti finansavimą mažas ir vidutines pajamas gaunančiose šalyse, pavyzdžiui, dėl padidėjusių palūkanų normų ir tebesitęsiančio infliacinio spaudimo. Ši bendroji linija, taikoma iki 2024 m. gruodžio 13 d., apima oficialią eksporto kreditų paramą sandoriams su valstybiniais ir (arba) viešaisiais pirkėjais II kategorijos šalyse, kurių šalies rizikos kategorija yra nuo 5 iki 7 (imtinai), kaip nustatyta Susitarimo 22 straipsnyje. Tokiems sandoriams būtinoji minimali įmoka sumažinama iki 5 proc. eksporto sutarties, o didžiausios oficialios paramos, kurią gali teikti dalyvės, riba pakeliama iki 95 proc.

Atsižvelgdama į tai, kad Sąjunga dėl pasiūlymų dėl bendrosios linijos turi veikti tarptautiniu lygmeniu greitai ir lanksčiai, Komisija siūlo, kad Taryba leistų Komisijai parengti poziciją, kurios Sąjungos vardu turi būti laikomasi EBPO susitarimo dėl oficialiai remiamų eksporto kreditų dalyvių susitikimuose, dėl dalyvių pasiūlytų būsimų bendrųjų linijų dėl minimalios pradinės įmokos reikalavimo. Konkrečiau, pozicija, kurios turi būti laikomasi Sąjungos vardu, yra atmesti bet kokią būsimą Susitarimo dalyvės pasiūlytą bendrąją liniją dėl minimalios pradinės įmokos, jei ta bendroji linija yra horizontaliojo pobūdžio ir taikoma daugiau nei vienam konkrečiam sandoriui.

ES nuomonė yra ta, kad Susitarimo pradinės įmokos taisyklių sąlygų pakeitimai neturėtų tapti iš esmės nuolatiniais, vis pratęsiant bendrųjų linijų galiojimą. Bet koks tokio pobūdžio koregavimas turėtų būti svarstomas dalyvių diskusijose. (Diskusijos pradėtos 2023 m. kovo mėn. ir jose bus nagrinėjami visi galimo Susitarimo taisyklių dėl pradinės įmokos pakeitimo parametrai. Rengiamas atskiras Komisijos pasiūlymas dėl Tarybos sprendimo, kuriuo būtų atsižvelgiama į tokį nuolatinio pobūdžio pakeitimą.)

Tuo remdamasi ES turi turėti galimybę atmesti būsimus pasiūlymus taikyti bendrosios linijos procedūrą lakstumo priemonėms dar labiau išplėsti. Atsižvelgiant į tai, kad politinis kontekstas tiek tarptautiniu, tiek ES lygmenimis ilgainiui gali kisti, siūlomas sprendimas taikomas trejus metus nuo jo priėmimo, o po to Taryba galės persvarstyti šiame sprendime nustatytą požiūrį.

3. TEISINIS PAGRINDAS

3.1. Procedūrinis teisinis pagrindas

3.1.1. Principai

Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo (SESV) 218 straipsnio 9 dalyje numatyti sprendimai, kuriais „*nustatomos pozicijos, kurios Sąjungos vardu priimamos susitarimu įsteigtame organe, kai tam organui reikia priimti teisinę galią turinčius aktus, išskyrus aktus, papildančius arba pakeičiančius susitarimo institucinę struktūrą*“.

Sąvoka „*teisinę galią turintys aktai*“ apima aktus, turinčius teisinę galią pagal aptariamą organą reglamentuojančias tarptautinės teisės normas. Ji taip pat apima priemones, kurios nėra privalomos pagal tarptautinę teisę, tačiau „*gali stipriai paveikti Sąjungos teisės akto leidėjo priimamų teisės aktų [...] turinį*“³.

3.1.2. Taikymas aptariamuoju atveju

Sutartos bendrosios linijos taisyklės pakeičia Susitarimo taisyklės tik bendrojoje linijoje nurodytam sandoriui arba joje nurodytomis aplinkybėmis. Susitarimo dalyvėms bendrosios linijos neturi privalomos teisinės galios, tačiau ES jos yra teisinę galią turintys aktai, nes 2011 m. lapkričio 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 1233/2011 dėl tam tikrų gairių taikymo oficialiai remiamiems eksporto kreditams, kuriuo panaikinami Tarybos sprendimai 2001/76/EB ir 2001/77/EB, 1 straipsnyje teigiama, kad „*Susitarime dėl oficialiai remiamų eksporto kreditų (toliau – Susitarimas) nustatytos gairės taikomos Sąjungoje. Susitarimo tekstas pateikiamas šio reglamento priede.*“ Kadangi dalyvės susitaria dėl bendrųjų linijų Susitarimo 54–59 straipsniuose nustatyta tvarka, dalyvaujant EBPO eksporto kreditų sekretariatui, jos taip pat yra tarptautinio organo priimti aktai, kaip suprantama SESV 218 straipsnio 9 dalyje.

Todėl siūlomo sprendimo procedūrinis teisinis pagrindas yra SESV 218 straipsnio 9 dalis.

3.2. Materialinis teisinis pagrindas

3.2.1. Principai

Sprendimo pagal SESV 218 straipsnio 9 dalį materialinis teisinis pagrindas pirmiausia priklauso nuo numatomo akto, dėl kurio Sąjungos vardu nustatoma pozicija, tikslo ir turinio.

3.2.2. Taikymas aptariamuoju atveju

Pagrindinis numatomo akto tikslas ir turinys yra susiję su bendra prekybos politika. Todėl siūlomo sprendimo materialinis teisinis pagrindas yra SESV 207 straipsnis.

3.3. Išvada

Siūlomo sprendimo teisinis pagrindas turėtų būti SESV 207 straipsnio 4 dalies pirma pastraipa kartu su 218 straipsnio 9 dalimi.

4. NUMATOMO AKTO SKELBIMAS

Susitarimo dalyvių aktu bus iš dalies pakeistas Susitarimas dėl oficialiai remiamų eksporto kreditų, kuris yra pateikiamas Reglamento (ES) Nr. 1233/2011 II priede, todėl tikslinga priimtą aktą paskelbti *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

³ 2014 m. spalio 7 d. Teisingumo Teismo sprendimas Vokietija / Taryba, C-399/12, ECLI:EU:C:2014:2258, 61–64 punktai.

Pasiūlymas

TARYBOS SPRENDIMAS

dėl pozicija, kurios Sąjungos vardu turi būti laikomasi EBPO susitarimo dėl oficialiai remiamų eksporto kreditų dalyvių susitikimuose, dėl bendrųjų linijų, susijusių su minimalios pradinės įmokos reikalavimu

EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdama į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 207 straipsnio 4 dalies pirmą pastraipą kartu su 218 straipsnio 9 dalimi,

atsižvelgdama į Europos Komisijos pasiūlymą,

kadangi:

- (1) Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) Nr. 1233/2011⁴ Susitarime dėl oficialiai remiamų eksporto kreditų (toliau – Susitarimas) pateiktos gairės perkeltos į Sąjungos teisę ir atitinkamai yra teisiškai privalomos Europos Sąjungai;
- (2) bendroji linija yra Susitarime numatyta priemonė, kuri leidžia išimtiniais atvejais dalyvėms nukrypti nuo Susitarimo nuostatų dėl konkretaus sandorio arba laikinai nukrypti nuo nuostatų dėl nekonkreto sandorių skaičiaus, pavyzdžiui, dėl Susitarimo 11 straipsnio a dalyje numatytos minimalios pradinės įmokos;
- (3) Susitarimo dalyvės (toliau – dalyvės), taikydamos rašytinę procedūrą, priima sprendimą dėl bendrųjų linijų pagal Susitarimo IV skyriaus 5 skirsnį. Bendrosios linijos gali būti priimtose pagal rašytinę procedūrą neatsakant – laikoma, kad dalyvė, kuri neatsako, priima bendrosios linijos pasiūlymą. Tas pats taikoma ir tuo atveju, kai dalyvė nurodo neturinti pozicijos. Atsakymai į bendrosios linijos pasiūlymą paprastai turi būti pateikiami per 20 kalendorinių dienų, o šį terminą galima pratęsti aštuoniomis kalendorinėmis dienomis. Tai, kad atsakyti į bendrosios linijos pasiūlymą reikia greitai, o neatsakymas reiškia pritarimą, pateisina poreikį priimti pamatinį sprendimą pagal SESV 218 straipsnio 9 dalį;
- (4) tikslinga nustatyti Sąjungos poziciją, kurios Sąjungos vardu turi būti laikomasi dalyvėms taikant rašytinę procedūrą, dėl siūlomų bendrųjų linijų, nes siūlomos bendrosios linijos, kai dėl jų bus susitarta, gali labai paveikti Sąjungos teisės aktų, visų pirma 2011 m. lapkričio 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 1233/2011 dėl tam tikrų gairių taikymo oficialiai remiamiems eksporto kreditams, kuriuo panaikinami Tarybos sprendimai 2001/76/EB ir 2001/77/EB, turinį;
- (5) atsižvelgiant į Susitarime numatytą pagreitintą procedūrą šiai bendrajai linijai priimti, Sąjungai svarbu, kad tokios pozicijos ES lygmeniu būtų nustatomos greitai, kad Sąjunga galėtų veiksmingai naudotis Susitarime numatytomis savo teisėmis. Atitinkamai šiuo sprendimu nustatoma veiksminga ir greita tvarka, kuria priimama

⁴ 2011 m. lapkričio 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 1233/2011 dėl tam tikrų gairių taikymo oficialiai remiamiems eksporto kreditams, kuriuo panaikinami Tarybos sprendimai 2001/76/EB ir 2001/77/EB (OL L 326, 2011 12 8, p. 45).

pozicija, kurios turi būti laikomasi Sąjungos vardu, dėl būsimų Susitarimo dalyvės pasiūlytų bendrųjų linijų dėl minimalios pradinės įmokos, jei ta bendroji linija yra horizontaliojo pobūdžio ir taikoma daugiau nei vienam konkrečiam sandoriui;

- (6) ES nuomonė yra ta, kad Susitarimo pradinės įmokos taisyklių sąlygų pakeitimai neturėtų tapti iš esmės nuolatiniais, vis pratęsiant bendrųjų linijų galiojimą. Bet koks tokio pobūdžio koregavimas turėtų būti svarstomas dalyvių diskusijose. Tuo remiantis šiuo sprendimu nustatoma, kad įprastomis aplinkybėmis ES turėtų galėti atmesti būsimus pasiūlymus taikyti bendrosios linijos procedūrą siekiant dar labiau išplėsti lankstumo priemones, susijusias su pradinės įmokos taisyklėmis, nustatytomis Susitarimo 11 straipsnio a dalyje;
- (7) jei per diskusijas Tarybos eksporto kreditų darbo grupėje bus padaryta išvada, kad tikslinga nukrypti nuo šiame sprendime nustatytos pozicijos, Komisija visada turi galimybę pateikti pasiūlymą dėl Tarybos sprendimo, kuriuo būtų nustatoma pozicija, kurios turi būti laikomasi Sąjungos vardu ir kuria nukrypstama nuo šiame sprendime nustatytos pozicijos. Iš tiesų šiuo sprendimu nedaromas poveikis Komisijos teisei taip pat savo iniciatyva pateikti pasiūlymą dėl Tarybos sprendimo, kuriuo nustatoma pozicija, kurios turi būti laikomasi Sąjungos vardu, kuria nukrypstama nuo šiame sprendime nustatytos bendrosios pozicijos;
- (8) siekiant Tarybai užtikrinti galimybę reguliariai įvertinti ir, kai tinkama, persvarstyti šiame sprendime nustatytą požiūrį ir laikantis Sąjungos institucijų lojalaus bendradarbiavimo principo, įtvirtinto ES sutarties 13 straipsnio 2 dalyje, šis sprendimas gali būti periodiškai persvarstomas,

PRIĖMĖ ŠĮ SPRENDIMĄ:

1 straipsnis

Pozicija, kurios Sąjungos vardu turi būti laikomasi Susitarimo dėl oficialiai remiamų eksporto kreditų dalyvėms taikant rašytinę procedūrą, dėl kitų dalyvių būsimų pasiūlymų dėl bendrųjų linijų dėl minimalios pradinės įmokos reikalavimo, yra atmesti bet kokią būsimą dalyvės pateiktą bendrąją liniją dėl minimalios pradinės įmokos reikalavimo pagal Susitarimo 11 straipsnio a dalį, jei ta bendroji linija yra horizontaliojo pobūdžio ir taikoma daugiau nei vienam konkrečiam sandoriui.

2 straipsnis

Likus pakankamai laiko iki kiekvieno dalyvių susitikimo Komisija perduoda Tarybos eksporto kreditų darbo grupei svarstyti dokumentą, kuriame pateikiamos siūlomos 1 straipsnyje nurodytos bendrosios linijos, kurios bus aptartos tame susitikime.

3 straipsnis

Taryba įvertina ir prireikus persvarsto šį sprendimą, remdamasi Komisijos pasiūlymu, ne vėliau kaip per trejus metus nuo šio sprendimo priėmimo.

4 straipsnis

Šis sprendimas įsigalioja jo priėmimo dieną.

Jis taikomas trejus metus nuo jo priėmimo.

Priimta Briuselyje

Tarybos vardu
Pirmininkas / Pirmininkė